

Internetbaserad språkundervisning

Kalle Larsen

Lärare i engelska och italienska

Spånga gymnasium, Stockholm

Något ständigt aktuellt i den internationella engelskundervisning av idag som ofta återspeglas i IATEFL:s konferenser och skrifter är behovet av att undervisa engelska med teknologins hjälp, och då i synnerhet genom internet på en mängd olika sätt. Det finns flera uppenbara fördelar med internet i samband med engelskundervisningen, och de flesta av oss engelsklärare har nog gett våra elever åtminstone grundläggande uppgifter som de ska göra online; jag tänker då på uppgifter som att finna särskilda tidningsartiklar på nätet eller skriva en blogg på engelska.

Nick Hockly (2012:8) inspirerar oss att ta ett steg längre med vår digitala engelskundervisning i sin artikel ”Digital Literacies” i IATEFL:s *Voices* nr 226. Här skriver hon om vikten av att vi lär våra elever att kommunicera på rätt sätt i den digitala världen, t.ex. på *Twitter* och *Facebook*, men även lite mer avancerade digitala kompetenser som hur vi hanterar hyperlänkar, laddar upp videor på *YouTube* och även navigerar i onlinerollspel.

Hockly citerar Mark Pegrum (2009) som delar in de digitala förmågorna i fyra fokusområden: *Focus on language*, *Focus on information*, *Focus on connections* samt *Focus on (re)design*. Dessa områden innehåller allt från hur man använder sig av korrekta akronymer och symboler till att förstå digitala artefakter från andra kulturer. Inte mindre än 14 undergrupper listar Hockly och Pegrum upp; Hockly hävdar här att ”[i]f our learners are to be fully functional citizens in the 21st century, they need digital skills” (2012:9). Hon menar också att det är vår plikt som engelsklärare att lyfta fram dessa förmågor i samband med vår engelskundervisning.

Det ges inga konkreta tips om hur vi t.ex. ska undervisa grundläggande HTML-programmering (ingår i undergruppen *code and technological literacy*) i samband med den vanliga språkundervisningen, men Hockly skriver i slutet att detta är en utmaning för engelsklärare av idag och länkar till sidan: <http://www.theconsultants-e.com/resources/default.aspx> där man kan finna olika metoder och lektionsplaneringar.

Hocklys artikel är inspirerande och bidrar till att man som språklärare kanske tänker till lite mer nästa gång man ska ge en något simpel internetuppgift till eleverna. Ofta kan eleverna uppfatta att uppgifterna de ska göra online är väl enkla och primitiva, vilket kan leda till att de inte alls vill arbeta online. Kan vi som lärare stimulera eleverna att söka information på rätt sätt på nätet och att få dem att skapa egna diskussionsforum (allt på målspråket, naturligtvis) har vi förmodligen gått ett litet steg i

rätt riktning. Många av de förmågor som förespråkas av Hockly är väl värda att fundera på för engelsklärare i ett modernt samhälle 2012.

Samtidigt med allt det lovande som lyfts fram kan Hocklys artikel måhända orsaka något förhöjda stressnivåer hos den välvillige engelskläraren. Här kan jag ta mig själv som exempel då jag anser mig väl bevandrad på internet och söker, skriver, läser, lyssnar och tittar på väldigt mycket material online inom flera olika områden. Dock känner jag mig som en internetamatör då Hockly går igenom vad en medborgare på 2000-talet måste kunna online. Jag kan själv inte ett dugg om HTML-programmering, jag har aldrig återskapat och redigerat videor på *YouTube* och jag kan inte på rak arm säga vad man bör tänka på beträffande hyperlänkar. Om jag själv som lärare ska lära ut något vill jag helst behärska det själv först, någotsånär. Sedan kommer man även att tänka på att skolornas teknologi inte alltid erbjuder den självklara lätta vägen för att arbeta online med eleverna i ett klassrum. Ofta duger inte tekniken åt 30 elever samtidigt som ska logga in på långsamma datorer och ofta pysslar eleverna mer än gärna med annat om de väl lyckas logga in på skoldatorerna.

Detta kanske låter som en pessimistisk och konservativ bild av dagens språkundervisning, men jag vill mer lyfta fram den klassiska problematiken, nämligen att genomföra en teoretisk bra idé i praktiken inte alltid är så lätt som kan tro.

Å andra sidan är jag övertygad om att internetbaserat lärande kommer att växa mer och mer och att vi som engelsklärare (och övriga språklärare också för den delen) behöver hänga med ordentligt i svängarna för att kunna utnyttja de fördelar som finns och ge eleverna den utbildning som faktiskt behövs i samhället, både det fysiska och digitala. Kan vi stimulera eleverna till att använda sig av nätet på ett mer avancerat sätt, t.ex. via de fyra fokusområdena, kan detta kanske medföra att de tar till sig än mer av målspråket än de annars gör genom att endast surfa eller slötitta på *YouTube*-klipp.

Gun Lundborg, forskare på Institutionen för språkstudier vid Lunds universitet, citeras i en artikel i tidningen *Språktidningen* (2011:46) där hon menar att bara för att dagens svenska ungdomar får ett ordentligt språkbud i engelska via nätet betyder det inte att de lär sig behärska språket. Lärares undervisning är minst lika viktig som språkbudet på fritiden fortsätter Lundborg.

Vill man som språklärare arbeta mycket online med sina elever kan man skapa egna digitala forum med hjälp av till exempel *Google Sites*. Om detta skriver den rumänska engelskläraren Melania Paduraru i sin artikel "Online Homework" (2011). Paduraru ger exempel på hur hon motiverar sina elever till att läsa mer engelska, lyssna på mer engelska och göra sina läxor noggrannare genom att dela ut uppgifterna digitalt via sin personliga sida på *Google Sites*. T.ex. lockas elever av att läsa mer engelska texter genom att de klickar sig vidare på de sidor som läraren länkar till och de får också chansen att bli inspirerade av vad kurskamraterna har skrivit och därifrån arbeta vidare med sina egna uppgifter.

Google Sites är väl värd att utforska för den digitalt intresserade språkläraren, även om mina första intryck är att det kan ta upp väldigt mycket tid att skapa sina egna klassrum och kanske framförallt hålla dem uppdaterade. Dock är det fullt möjligt att det digitala klassrummet tar hand om en hel del av det pappersarbete som läraren annars kanske hade varit tvungen att ta itu med.

Kan vi som lärare, således, lära ut välfungerande språkliga strategier för att ta till sig och producera målspråket online får eleverna mer av en utmaning och måste på ett aktivt sätt navigera sig runt bland internetresurserna. Kanske kan ovanstående artiklar vara till nytta för den lärare som är intresserad att utmana eleverna online i större utsträckning. Med förhoppning om att tekniken inte strular för mycket i skolan och att man som lärare får den tid, och kanske fortbildning, som behövs för detta hoppas jag att många språklärare vågar ta ett stort steg ut på nätet och ge våra elever förutsättningar för att bli kapabla och funktionella medborgare i 2000-talets samhälle.

Källor

Hockly, N. (2012). Digital Literacies. *Voices*, (226), 8-9. Hämtad från

<https://secure.iatefl.org/members/dashboard.php>

Håkansson, N. (2011). Populär ingång till språk. *Språktidningen*, 5, 44-47.

Paduraru, M. (2011). Online Homework. *Voices*, (222), 4-5. Hämtad från

<https://secure.iatefl.org/members/dashboard.php>

Pegrum, M. (2009). *From Blogs to Bombs: The Future of Digital Technologies in Education*. University of Western Australia Publishing: Crawley, Western Australia.